

DOKUMENTŲ SĄRAŠAS

I. BAIGUS SKULPTŪROS MOKSLUS

1. Peterburgo dailės akademijos liudijimas apie Juozui Zikarui suteiktą skulptoriaus vardą. 1916 m. lapkričio 22 d.	15
2. Peterburgo dailės akademijos diplomo apie Juozui Zikarui suteiktą dailininko vardą nuorašas. 1916 m. lapkričio 25 d.	16
3. Peterburgo G. K. Štembergo gimnazijos ir realinės mokyklos Juozui Zikarui išduotas pažymėjimas apie jo mokytojavimą Peterburge. 1918 m. gegužės 2 d.	17
4. Juozo Zikaro prašymas Švietimo ministerijai paskirti jį Panevėžio valstybinės gimnazijos piešimo, braižymo ir dailės mokytoju. 1919 m. liepos 9 d.	18
5. Juozo Zikaro pareiškimas Panevėžio mokytojų seminarijos direktoriui nedidinti darbo krūvio. 1920 m. rugsėjo 15 d.	19
6. Juozas Zikaras piešimo pamokoje Panevėžio valstybinėje gimnazijoje. [1920–1928 m.]	20
7. Juozas Zikaras Panevėžio valstybinės gimnazijos mokinių kūrybinių parodoje. [1920–1928 m.]	21
8. Juozas Zikaras prie kuriamos Laisvės statulos Panevėžio valstybinės gimnazijos sporto salėje. 1921 m. rugsėjo 25 d.	22
9. Švietimo ministro Kazio Bizausko padėka Panevėžio valstybinės gimnazijos direktoriui Jonui Yčui už sąlygų sudarymą Juozui Zikarui kurti Laisvės statulą ir barjelijus paminklui žuvusiems už Lietuvos laisvę. 1921 m. lapkričio 21 d.	23
10. Juozas Zikaras prie sukurto Vinco Kudirkos biusto. 1924 m.	24
11. Panevėžio valstybinės gimnazijos direktorių namas, kuriame 1921–1924 metais gyveno Juozas Zikaras su šeima. Pastatas nugriautas 1974 metais.	25
12. Juozo Zikaro gyvenamojo namo P. Puzino g. Panevėžyje projektas. Autorius inžinierius architektas Aleksandras Gordevičius. 1924 m.	26
13. Panevėžio miesto valdybos leidimas Juozui Zikarui statyti gyvenamąjį namą. 1924 m. gegužės 5 d.	27
14. Juozas Zikaras prie savo namo P. Puzino g. Panevėžyje. 1925 m.	28
15. Juozas Zikaras savo dirbtuvėje kuria rašytojo ir pedagogo Mato Grigonio biustą. 1926 m.	29
16. Švietimo ministerijos raštas Panevėžio valstybinės gimnazijos direktoriui dėl mokytojo Juozo Zikaro perkėlimo į Kauno meno mokyklą. 1928 m. gruodžio 31 d.	30
17. Juozo Zikaro kūrybinė veikla Panevėžyje. 2007 metų kalendorius.	31

II. SAUGOJO IR GRIOVĖ

18. Išvada apie buvusio Juozo Zikaro namo M. Margytės g. nacionalizavimą ir priklausymą vietiniam tarybiniam fondui. 1950 m. vasario 17 d.	35
19. Namų valdos M. Margytės g. 5 žemės sklypo planas. 1948 m. (su vėlesniais pakeitimais).	37
20. Buvusio Juozo Zikaro namo M. Margytės g. 5 vidaus išplanavimas. 1948 m. (su vėlesniais pakeitimais).	38
21. Juozo Zikaro statytame name sovietmečiu buvo notaro kontora ir Liaudies kontrolės komitetas. 1970 m.	39
22. Lietuvos TSR kultūros ministerijos kolegijos nutarimas dėl vietinės reikšmės istorijos paminklų sąrašo tvirtinimo. 1970 m. lapkričio 5 d.	40
23. Išrašas iš vietinės reikšmės istorijos paminklų sąrašo.	41
24. Juozo Zikaro atminimo lenta, kurį laiką kabėjusi ant paminklinio namo M. Margytės g. 5. Autorius skulptorius Rimantas Šulskis. 1972 m.	42

25. TSRS valstybinio banko Lietuvos respublikinės kontoros raštas Panevėžio miesto vykdomajam komitetui dėl žemės sklypo skyrimo banko statybai. 1981 m. rugpjūčio 17 d.	43
26. Išrašas iš Panevėžio miesto vykdomojo komiteto 1981 m. rugsėjo 7 d. sprendimo Nr. 295 „Dėl leidimo projektuoti ir žemės sklypų suteikimo bei sumažinimo“.	44
27. Lietuvos TSR kultūros ministerijos raštas Panevėžio miesto vykdomajam komitetui dėl atminimo lentų įrengimo. 1981 m. rugsėjo 23 d.	45
28. Panevėžio miesto architektūros tarybos posėdžio, kuriame buvo svarstyti banko pastato projektiniai pasiūlymai, protokolas. 1982 m. spalio 12 d.	46
29. Paminklinio Juozo Zikaro namo M. Margytės g. 5 pasas (fragmentas). 1982 m. gruodžio 20 d.	47
30. Namas M. Margytės g. 5, kuriame 1925–1929 metais gyveno ir kūrė Juozas Zikaras. [1982 m.]	49
31. TSRS valstybinio banko Panevėžio skyriaus raštas Panevėžio miesto vykdomajam komitetui, raginantis parengti plotą banko statybai. 1984 m. sausio 26 d.	50
32. Paminklinis Juozo Zikaro namas, išsikėlus iš jo notaro kontorai ir Liaudies kontrolės komitetui. 1984 m.	51
33. Panevėžio miesto vykdomojo komiteto Kultūros skyriaus raštas Lietuvos TSR kultūros ministerijos Muziejų ir kultūros paminklų apsaugos valdybai dėl numatomo griauti Juozo Zikaro namo M. Margytės g. 5. 1984 m. birželio 26 d.	52
34. Pradėtas ardyti be priežiūros paliktas paminklinis Juozo Zikaro namas. 1984 m.	53
35. Išplėsto paminklinio Juozo Zikaro namo vaizdas iš kiemo pusės. 1984 m.	54
36. Panevėžio miesto vykdomojo komiteto Kultūros skyriaus atsakymas Lietuvos TSR kultūros ministerijos Muziejų ir kultūros paminklų apsaugos valdybai dėl pradėto griauti Juozo Zikaro namo neturint leidimo. 1984 m. liepos 31 d.	55
37. Lietuvos TSR kultūros ministerijos raštas Panevėžio miesto vykdomajam komitetui dėl paminklinio Juozo Zikaro namo išsaugojimo. 1984 m. rugpjūčio 2 d.	56
38. Išrašas iš Panevėžio miesto vykdomojo komiteto 1984 m. rugpjūčio 3 d. gamybinio pasitarimo protokolo.	57

III. PROTESTO BALSAS

39. Lietuvos TSR kultūros ministerijos raštas Juozui Mėdžiui apie žurnalo „Kultūros barai“ persiūstą jo laišką dėl Juozo Zikaro namo M. Margytės g. 5 žalojimo. 1984 m. rugpjūčio 2 d.	61
40. Juozo Mėdžiaus laiškas rašytojui Juozui Baltušui, kuriuo prašoma padėti išsaugoti Panevėžyje pradėtą griauti paminklinį Juozo Zikaro namą. 1984 m. rugpjūčio 10 d.	62
41. Juozo Mėdžiaus laiško Juozui Baltušui vokus. Ant jo Juozo Baltušio užrašyta, kad Juozui Mėdžiui buvo atsakyta ir reikalai tvarkomi.	64
42. Juozo Mėdžiaus laiškas Alytei Zikaraitei, kuriuo prašoma padėti apginti Panevėžyje pradėtą griauti Juozo Zikaro statytą namą. 1984 m. rugpjūčio 12 d.	65
43. Alytės Zikaraitės pranešimas savaitraščiui „Literatūra ir menas“ apie Panevėžyje pradėtą griauti istorijos paminklą – Juozo Zikaro namą. 1984 m. rugpjūčio 15 d.	67
44. Juozo Mėdžiaus laiškas Alytei Zikaraitei apie Panevėžio valdžios požiūrį į kultūros paminklus ir priemones sustabdyti paminklinio Juozo Zikaro namo griovimą. 1984 m. rugpjūčio 17 d.	68
45. Savaitraščio „Literatūra ir menas“ vyr. redaktoriaus raštas Lietuvos TSR kultūros ministro pavaduotojui Jonui Glemžai apie Alytės Zikaraitės laiško persiuntimą. 1984 m. rugpjūčio 21 d.	70
46. Pastato, kuriame gyveno Juozas Zikaras, apžiūros aktas. 1984 m. rugpjūčio 21 d.	71
47. Alytės Zikaraitės pareiškimas Lietuvos TSR Ministrų Tarybos pirmininko pavaduotojui Aleksandrui Česnavičiui, kuriuo prašoma išsaugoti Juozo Zikaro paminklinį namą Panevėžyje. 1984 m. rugpjūčio 22 d.	73
48. TSRS valstybinio banko Panevėžio skyriaus raštas Panevėžio miesto vykdomajam ko-	

metetui dėl sklypo skyrimo banko statybai ir leidimo nugriauti į užstatomą teritoriją patenkantį paminklinį Juozo Zikaro namą. 1984 m. rugpjūčio 27 d.	76
49. Alytės Zikaraitės pareiškimo dėl paminklinio Juozo Zikaro namo išsaugojimo registracijos kortelė. 1984 m. rugpjūčio 28 d.	77
50. Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo raštas Alytei Zikaraitei apie jos pareiškimo persiuntimą Lietuvos TSR kultūros ministerijai. 1984 m. rugpjūčio 29 d.	78
51. TSRS valstybinio banko Panevėžio skyriaus raštas Panevėžio miesto vykdomajam komitetui, raginantis priimti potvarkį dėl banko statybos uždaryti M. Margytės gatvę. 1984 m. rugpjūčio 30 d.	79
52. Panevėžio miesto vykdomojo komiteto sprendimas Nr. 268 „Dėl Lietuvos TSR istorijos ir kultūros paminklų apsaugos ir naudojimo įstatymo pažeidimo“. 1984 m. rugsėjo 3 d.	80
53. Išrašas iš Panevėžio miesto vykdomojo komiteto 1984 m. rugsėjo 3 d. sprendimo Nr. 274 „Dėl žemės sklypų suteikimo ir leidimo projektuoti“.	82
54. Juozo Mėdžiaus telegrama Alytei Zikaraitei apie baigiamą griauti paminklinį Juozo Zikaro namą Panevėžyje. [1984 m. rugsėjis]	83
55. Griaunamas paminklinis Juozo Zikaro namas. 1984 m.	84
56. Lietuvos TSR kultūros ministerijos raštas Lietuvos TSR Ministrų Tarybai apie istorijos ir kultūros paminklų apsaugos pažeidimus Panevėžyje. 1984 m. rugsėjo 6 d.	85
57. Lietuvos TSR kultūros ministerijos atsakymas savaitraščiui „Literatūra ir menas“ dėl paminklinio Juozo Zikaro namo nugriovimo Panevėžyje. 1984 m. rugsėjo 7 d.	87
58. Lietuvos TSR kultūros ministerijos atsakymas Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumui ir Alytei Zikaraitei dėl paminklinio Juozo Zikaro namo nugriovimo Panevėžyje. 1984 m. rugsėjo 7 d.	89
59. Panevėžio miesto vykdomojo komiteto atsakymas Lietuvos komunistų partijos Panevėžio miesto komitetui ir Alytei Zikaraitei dėl paminklinio Juozo Zikaro namo nugriovimo. 1984 m. rugsėjo 10 d.	91
60. Lietuvos TSR Ministrų Tarybos reikalavimas Panevėžio miesto vykdomajam komitetui pasiaiškinti dėl istorijos ir kultūros paminklų apsaugos pažeidimų Panevėžyje. 1984 m. rugsėjo 10 d.	92
61. Panevėžio miesto vykdomojo komiteto potvarkis Nr. 223p „Dėl M. Margytės gatvės uždarymo“. 1984 m. rugsėjo 11 d.	93
62. Panevėžio miesto vykdomojo komiteto pirmininko Broniaus Kačkaus pasiaiškinimas Lietuvos TSR Ministrų Tarybai dėl istorijos ir kultūros paminklų būklės Panevėžyje. 1984 m. rugsėjo 20 d.	94
63. Išrašas iš Išplėstinės Mokslinės metodinės kultūros paminklų apsaugos tarybos Istorijos sekcijos 1984 m. lapkričio 22 d. posėdžio, svarsčiusio siūlomų naujai patvirtinti bei išbraukti istorijos paminklų sąrašą, protokolo.	96
64. Banko pastatas (dabar VĮ Registrų centras, Panevėžio filialas), 1987 metais pastatytas nugriauto paminklinio Juozo Zikaro namo vietoje. Architektas Vytautas Sipavičius.	98

IV. ATMINIMAS

65. Panevėžietis Juozas Mėdžius (1936–1994), sovietmečiu gynęs pradėtą griauti paminklinį Juozo Zikaro namą. [1990 m.]	101
66. Juozo Zikaro dukra Alytė Zikaraitė (1925–1998) parėmė pažangių panevėžiečių protestą ir reikalavo, kad sovietinė valdžia išsaugotų jos tėvo namą Panevėžyje. 1994 m.	102
67. Juozo Zikaro gatvė Panevėžyje. Vardas gatvei suteiktas Panevėžio miesto valdybos 1991 m. gruodžio 2 d. potvarkiu Nr. 587v	103
68. Nugriauto Juozo Zikaro namo atminimui 1995 metais pastatytas paminklinis ženklas. Skulptorius Algimantas Vytėnas	104
69. Juozo Zikaro 130-ųjų gimimo metinių minėjimo dalyvių kreipimasis į Panevėžio miesto savivaldybės merą Povilą Vadopolą dėl paminklinio ženklo (fragmentas). 2011 m. lapkričio 25 d.	105

70. Prašymas Panevėžio miesto savivaldybės merui Vitalijui Satkevičiui dėl Panevėžio miesto garbės piliečio vardo suteikimo Juozui Zikarui. 2012 m. sausio 19 d.	106
71. Panevėžio miesto tarybos sprendimas dėl Panevėžio miesto garbės piliečio vardo suteikimo Juozui Zikarui. 2012 m. liepos 5 d.	108
72. Prašymas Panevėžio miesto savivaldybės merui Vitalijui Satkevičiui dėl miesto garbės piliečio Juozo Zikaro pagerbimo atminimo lenta. 2013 m. vasario 25 d.	109
73. Panevėžio miesto savivaldybės mero Vitalijaus Satkevičiaus atsakymas dėl Juozo Zikaro atminimo įamžinimo (paminklinis ženklas iki šiol neatnaujintas). 2013 m. balandžio 5 d.	110
74. Panevėžio Juozo Balčikonio gimnazija, kurioje 1919–1929 metais mokytojavo ir kūrė Juozas Zikaras.	111
75. Paminklinė lenta ant Juozo Balčikonio gimnazijos pastato. Skulptorius Vytautas Tallat-Kelpša.	112
76. Panevėžio Juozo Balčikonio gimnazijos istorijos muziejaus ekspozicija, skirta Juozui Zikarui.	113
77. Juozo Zikaro gimtasis namas Panevėžio rajone, Paliukų kaime. Namą restauravus, 1972 metais jame įrengtas memorialinis muziejus.	114
78. Paįstrio (Panevėžio rajonas) Juozo Zikaro gimnazija. Vardas mokyklai suteiktas Panevėžio rajono valdybos 1991 m. spalio 31 d. potvarkiu Nr. 347v	115
79. Juozo Zikaro skulptūra Paįstrio Juozo Zikaro gimnazijoje. Skulptoriaus Osvaldo Neniškio diplominis darbas.	116